

Nens i nenes amb drets. Som-hi!

Carme
Capdevila
i Palau

Consellera d'Acció Social i Ciutadania
de la Generalitat de Catalunya

Dins l'agenda política i els mitjans de comunicació, comencen a ser habituals els actes o articles referits a la infància com a visualització de la celebració del Dia Universal de la Infància i l'aniversari de la convenció dels seus drets, al voltant del 20 de novembre.

Sempre és una bona notícia que, almenys una vegada l'any, els nens i nenes siguin presents en les agendes polítiques i els mitjans de comunicació com a objecte de celebració, i no únicament com a víctimes o objectes d'utilització.

També des del Departament d'Acció Social i Ciutadania ho volem celebrar. I potser la millor manera de fer-ho és promovent un espai de reflexió a l'entorn del procés de consolidació dels drets en els nens i nenes de Catalunya.

Pensant en el present i en el futur, però sense renunciar a analitzar els orígens. Quan el 1924 l'assemblea general de la Lliga de les Nacions –predecessora de les Nacions Unides– va aprovar la Declaració de Ginebra sobre els Drets de la Infància, es vinculà institucionalment, i per primera vegada, la paraula *dret* a la infància. Però, no ens enganyem, malgrat el títol, el seu contingut se centra a definir algunes recomanacions i obligacions que els adults tenim vers els nens i les nenes.

L'any 1959, l'assemblea general de les Nacions Unides amplia el contingut de la declaració i, a més de ratificar les necessitats materials de la infància, hi afegeix la necessitat que tenen els nens i nenes de ser estimats, el dret de tenir un nom i una nacionalitat, i de tenir una escolaritat gratuïta a primària. Una millora pel que fa a les bones voluntats, però drets encara no reclamats legalment internacionalment.

El 20 de novembre se celebra el Dia Universal de la Infància.

No va ser fins el 1989 que la nova Convenció dels Drets de la Infància reconegué els nens i nenes com a persones amb drets propis a través d'un document internacional vinculant. I, al contingut, als drets de protecció i provisió, s'hi incorporen els drets de participació. Es marquen les bases del reconeixement dels nens i nenes com a subjectes actius de drets i, en conseqüència, neixen les polítiques públiques d'infància.

Tothom coincideix a remarcar el desenvolupament desigual entre els drets de protecció i els de participació definits a la convenció de 1989. Pel que fa als primers, al començament dels anys 90 comencen a desenvolupar-se les primeres polítiques i estructures administratives de protecció. També a Catalunya.

I si és ben cert que es poden visualitzar els avenços progressius en les respostes de protecció i provisió, també ho és que les diverses administracions no van incloure, amb la mateixa intensitat, els drets de participació.

Potser ens toca de reflexionar sobre el perquè. I assumir que unes polítiques massa proteccionistes contenen el risc de reduir el dret de participació i, com

a conseqüència, de debilitar encara més la posició dels nens i nenes com a subjectes socials actius. Creiem amb fermesa que ha arribat el moment d'un canvi de paradigma.

Al Departament d'Acció Social i Ciutadania estem convençuts que amb la creació d'una secretaria específica d'Infància i Adolescència i la futura llei dels drets i oportunitats obrim la porta a una política d'infància nova i necessària.

Una política adreçada a tota la població infantil, i centrada en els nens i nenes com a subjectes actius dels drets que els atorga la convenció.

Com repetim a les presentacions de la llei, volem anar més enllà de les polítiques de protecció i tutela per als col·lectius més desfavorits. Volem fer política per a tots els nens i nenes, i vetllar per l'efectivitat dels seus drets.

Celebrem el dia 20 de novembre. I, des de la nostra responsabilitat, treballarem cada dia de l'any per una sensibilització i implicació social més grans vers la infància, i per possibilitar a tots els nens i nenes de Catalunya el coneixement, l'experiència real i l'expressió dels seus drets i responsabilitats.